BELEIDSEVALUATIE
Naar een nieuwe regeling: cultuureducatie na 2022

Jan Lutgendorff:
'De huidige regeling loopt eind 2022 af. In 2022 zal dus een nieuw voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd moeten worden.
Basis daarvoor zal een beleidsevaluatie moeten zijn. Op grond daarvan kunnen voorstellen gedaan worden over een nieuwe regeling voor de periode 2022-2024.
Voor de beleidsevaluatie zal naar mijn mening antwoord moeten worden gegeven op de volgende vragen':

1.In welke mate zijn de 3 doelstellingen van het beleid 2018-2022 gerealiseerd.

1.1. Meer zelfstandigheid en verantwoordelijkheid voor scholen
Dit werd jaarlijks gerealiseerd door de scholen mee te nemen in het budget-verhaal per school: het totaal aantal leerlingen 4-12 jaar Opsterland *(schooljaar 2021/2022)* bedraagt 2459 leerlingen *(incl. School Lyndensteyn).*
Het betekent per leerling: € 32,74 (cultuureducatie) en € 67,84 (IMV) en hen na te laten denken over de inhoudelijke cultuur educatieve vraag: wat heeft de school nodig en waarom? Op deze wijze kunnen er jaarlijks een honderdtal inhoudelijke en actuele vragen worden gerealiseerd en uitgevoerd worden door ongeveer 70 culturele ondernemers/kunstvakdocenten. Doordat alle scholen meedoen vraagt het van beide coördinatoren een transparante en acceptabele organisatie: solidariteit van scholen, roosters, beschikbaarheid van kunstvakdocenten: uitvoerende en voorbereidingsuren, reiskosten en betalingen. Wij ontzorgen de scholen.

1.2. Meer samenwerking en verbinding tussen het onderwijs en het lokale culturele veld.
Een zeventigtal culturele ondernemers/kunstvakdocenten uit de gemeente Opsterland, de provincies Friesland, Groningen en Drenthe. Het is een groeimodel, d.w.z. dat het netwerk van culturele ondernemers op gebied van beeldende kunsten, dans, muziek, theater, nieuwe media en cultureel erfgoed zich uitbreidde en geselecteerd werd de afgelopen jaren a.h.v. criteria:

- Ben jij communicatief met het schoolteam én met de leerlingen
- Kun jij onderzoekend werken
- Wil jij samenwerken/co-creëren
- Kun jij thematisch werken
- Durf jij te presenteren: op klasse- schoolniveau, tijdens opendagen, voor ouders

1.3. Een onafhankelijke cultuurcoach
Met momenteel 21 scholen en 70 culturele ondernemers was het een open en flexibele organisatie met korte directe lijnen tussen de bestuurders/directieleden en de cultuurcoach.
De financiële structuur was transparant, de individuele budgetten voor de scholen waren helder € 30,00 - €33,00 per leerling. Jaarlijks werden er een honderdtal opdrachtbevestigingen aan de culturele ondernemers uitgeschreven en betaald door het administratiekantoor Meppel.

Bij de bezoeken aan de scholen *(gemiddeld 3 x jaarlijks)* werd vraag en aanbod aan elkaar gekoppeld, afhankelijk van beschikbaarheid van de culturele ondernemers, maakte de cultuurcoach een keuze hierin. De werkgroepen bestaande uit directieleden en groepsleraren zijn een klankbord voor de cultuurcoach en coördinator.

De culturele leerlijn per school wordt verteld volgens een vaste structuur d.w.z.
a). Vier werkgroepen zijn gemandateerd en zorgen jaarlijks voor:

- Voorstellingen (gr. 1 – 8)
- Schrijvers in school (gr. 5 + 6)
- IMV: oude/nieuwe stijl (gr. 5 + 6) en vernieuwende stijl (gr. 3/4 t/m 7)
- Lauswolt Junior Concert (gr. 8)

b). Op maat/vraag en actualiteit van de school:

- Wat heeft de school nodig en waarom?
- Wat is de inhoudelijke vraag?

c). De Mei-spelen: vrijdag 20 mei 2022

- Iedere school kan laten zien en horen waarmee zij bezig is.

2.In welke mate is recht gedaan aan de 5 aandachtpunten in het uitvoeringsplan.

- Zelfstandigheid en verantwoordelijkheid
- IMV
- Culturele vorming
- Cultuurcoach
- Financiën

In deze platte organisatie *'Cultuuronderwijs Opsterland'* zijn het korte, directe lijnen tussen de scholen: directieleden, cultuurcoördinatoren, culturele ondernemers, dorpslocaties en de cultuurcoach. Zelfstandigheid/verantwoordelijkheid is per school heel verschillend. Het belang van cultuuronderwijs is sinds februari 2020 t/m augustus 2021 door Corona vertroebeld. Levende contacten zijn essentieel voor de kunstvakken.
M.i.v. het schooljaar 2021/2022 zal het wederom een boost moeten krijgen om kinderen te laten genieten, hun kunstzinnige kwaliteiten te leren ontdekken en te ontwikkelen. Scholen mogen niet afwachten, zullen cultuuronderwijs meer moeten agenderen. Als er staat geschreven: *'solidariteit en kwaliteit zijn belangrijke aandachtspunten'* en *'het één (IMV) is niet belangrijker dan het ander (cultuureducatie)'* zullen wij met elkaar een open mind moeten hebben om de gemeentelijke subsidie á €100,00 per leerling anders en meer effectiever te verdelen: onder schooltijd én in buitenschoolse activiteiten. Een school kan hierin zelf een keuze maken, verantwoordelijkheid nemen zonder de culturele leerlijn en onderlinge solidariteit los te laten.

3. Wat zijn de concreet behaalde resultaten van de regeling 2018-2022*, waarbij vooral gedacht wordt aan aantallen *(deelnemende leerlingen, aanbieders/docenten, activiteiten CV, doorstroom naar verenigingen, etc.)*
****Zie de 5 nieuwsbrieven 2018-2021***

De culturele onderwijslijn:
3.1.Structureel

- **Jaarlijks gaan 2400 leerlingen naar voorstellingen schoolbreed gr. 1 - 8.** Alle leerlingen gaan jaarlijks naar een professionele theaterdans- en/of muziekvoorstelling. Ze leren te

reflecteren en respect te hebben voor elkaars meningen of ze schrijven een recensie en geven aan een kwaliteit van de voorstelling: bijv. het spelen, decor en vormgeving.

- **Jaarlijks krijgen 600 leerlingen een schrijver in de klas** om leesbeleving te stimuleren. Meerwaarde van een schrijver in school: Lida Dykstra, berneboeken-ambassadeur, gaf in september/oktober 2020 een 60-tal workshops: *'Als volwassenen enthousiast zijn over lezen, merk je dat dit overgedragen wordt op de kinderen en hen verder helpt! Enthousiasme van ouders en leraren is van invloed op het leesplezier van kinderen'. Van lezen word je meer empathisch en ruimdenkend, je kunt beter participeren in de maatschappij'.*
- **Jaarlijks maken 350 leerlingen gr. 8 kennis met Lauswolt en een klassiek repertoire** door het Frysk Jeugd Orkest.
- **Jaarlijks krijgen 600 < 1200 leerlingen muziekonderwijs gr. 4 – 7.**
  Sinds de jaren 80 was het motto *'Geloof in eigen kunnen'* waarbij ieder kind dat een instrument speelde, gezien werd door de leraar en ouder(s). Er worden op dit moment nieuwe vormen ontwikkeld met ondersteuning van korpsen in het dorp Ureterp en spelenderwijs orkesten op diverse locaties. Dank zij een instrumentenfonds, bijgedragen door Van Teyens Fundatie, kunnen blaas – toets – snaar en slaginstrumenten aangeschaft worden voor de kinderen

3.2.Cultuureducatie actualiteit 2021/2022

Voor alle 20 scholen geldt van dinsdag 21 sept.<> donderdag 14 oktober 2021 op dinsdag - woensdag – donderdag *'WORDEN WAT JE WIL'*: thema Kinderboekenweek 2021
Het plan wordt gerealiseerd door 2 kernteams te formeren met de disciplines:
beeldend - dans - muziek – theater/vertellen.
De opdracht wordt met z'n vieren één dag per school voor te bereiden en uit te voeren met het thema van de Kinderboekenweek 2021

3.3.Cultuureducatie op maat 2021/2022

Inhoudelijke vragen van de individuele school zijn o.a.:

School Lyndensteyn:	I.v.m. Kinderboekenweek lessenserie beeldend-theater ontwikkelen		
De Treffer:	I.v.m. nieuwbouw, organiseren van een Oerol dag op 14 oktober 2021		
It Ambyld:	I.v.m. verbouwing/nieuwbouw voorjaar 2022, project cultureel erfgoed		
De Hoekstien:	I.v.m. het laatste jaar/sluiting 'Circus'		
Eben Haëzer:	Thematisch onderwijs gedurende het gehele schooljaar		
De Oanrin:	Thematisch onderwijs 'Afrika' van 4-14 april 2022		
De Opdracht:	VoKo's *(Verplicht en Keuze onderdeel)* gedurende het jaar		
De Jasker:	De proeftuin: filosoferen<>taal<>theater		
De Arke:	Techniek, dans		
Jasker/Arke:	Damshûs week, 16-20 mei 2021 + deelname aan Mei-spelen		
De Librije:	Ontwikkelen + uitvoeren aan een positief schoolklimaat		
De Twirre:	Ontwikkelen + uitvoeren van een Kerstpresentatie		
De Wjukslach:	Ontwikkelen/uitvoeren van ateliers op vrijdagmiddagen		
De Opstekker:	,,	,,	,,
De Boge:	,,	,,	,,
De Finne:	,,	,,	,,
De Treffer:	,,	,,	,,
De Jasker:	,,	,,	,,
Betrouwen:	,,	,,	donderdagmiddagen
De Oanrin:	,,	,,	donderdag-/vrijdagmiddagen
School Loevestein:	N.n.t.b.		
De Skans:	N.n.t.b.		

3.4.Vrijdag 20 mei 2022:
De Friese Mei spelen: Laat zien en horen waarmee de school bezig is tijdens deze culturele dag.

4. Wat is de meerwaarde van de cultuurcoach?
De cultuurcoach:

- stelt vragen en communiceert op een positieve wijze,
- bemiddelt tussen de vraag van de school en het aanbod van de culturele ondernemer,
- schrijft opdrachtbevestigingen en faciliteert,
- bezoekt de school en de culturele ondernemer(s) op de werkvloer,
- is transparant,
- zit werkgroepen voor,
- overlegt met de theatergezelschappen en de speellocaties,
- doet contractbesprekingen,
- stuurt roosters/lesbrieven naar de scholen,
- maakt afspraken/roosters i.v.m. busvervoer,
- reflecteert met de scholen a.h.v. evaluatieformulieren,
- verzorgt de mails en communiceert met de scholen
- houdt de financiën bij en legt verantwoording af *(c.e.p.o. budget + gemeentelijke subsidies)*
- verzorgt 2x jaarlijks de nieuwsbrief cultuuronderwijs Opsterland met interessante praktijkvoorbeelden

5. Welke onderdelen moeten nog verder uitgewerkt worden/zijn onder belicht/niet geslaagd.
1.) Regio Opsterland kent 18 gecertificeerde ICC' ers, verdeeld over 14 scholen.
Iedere school zorgt voor een inhoudelijk onderlegde cultuurcoördinator (ICC' er) en neemt het schoolteam mee in haar ontwikkeling.
Zij moeten het beleidsplan/werkplan van de eigen school realiseren, het gebeurt mondjesmaat.

2). Scholen mogen/moeten meer daadkracht tonen. De regio moet leidend zijn: alle vragen van klein naar groot kunnen gerealiseerd worden.

3). Sommigen ervaren cultuuronderwijs belastend. Culturele ondernemers: professionals/kunstvakdocenten moeten kunnen omgaan met weerstanden in het onderwijs. Uitvoeren wat jij belooft en afspreekt, zet met name in op scholen die ervoor willen gaan.

4). Het onderwijs/de school wordt inhoudelijk en financieel eigenaar als zij met kleine stappen zinvol en op eigen niveau cultuuronderwijs realiseren.

5). De gemeentelijke subsidie € 238.500,00 is van wezenlijk belang. Scholen beseffen dat kunst en cultuur erbij horen en een wezenlijk onderdeel zijn van het onderwijsprogramma. We werken met elkaar aan een duurzaam plan.

6). Ter overweging: budgetten cultuureducatie + IMV samenbundelen (+ CePo*)
€ 238500,00 + *(CePo € 32876.00) : 2459 (teldatum 01.10.2021) = €110,00 per leerling)*

7). Onderzoek de meerwaarde van KEK 3 binnen regio Opsterland*. (Provinciale en landelijke beleidsontwikkelingen)*

De Nationaal Programma Onderwijs -gelden, bestemd om achterstanden in te lopen. 700,00 per leerling. Cultuureducatie is hierin opgenomen onder sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen. Bij de rondgang is er 1 school die het specifiek heeft opgenomen.

Zie punt 6.

**Voor 2020-2021 is dit vooralsnog 16,37 euro per leerling. Dit bedrag is inclusief de 3 euro per leerling voor museumbezoek. Zo kan iedere basisschoolleerling minimaal één keer in zijn schooltijd naar een museum.*
Met ingang van 2021-2022 verdwijnt de prestatiebox, maar niet het aanvullende budget voor cultuureducatie. Dat geld wordt opgenomen in de lumpsum en het ministerie gaat monitoren dat het wel gebruikt blijft worden voor dit doel.

Stel het gezamenlijk budget voor cultuuronderwijs Opsterland = € 200000,00
Totaal aantal leerlingen 2021-2022: 2459. Per leerling € 81,00
Gerekend met een uurtarief van € 60,00 voor de culturele ondernemers incl. reiskosten/materiaalkosten.

	Aantal	*Klokuur/jaarbasis*		*wekelijks*
Voor de kleinste school:	*35 ll'n.*	*48*	*klokuur*	*1,25*
Voor de gemiddelde school:	*105 ll'n.*	*144*	*klokuur*	*4,00*
Voor de grootste school:	*290 ll'n.*	*393*	*klokuur*	*11*

Theo Schlepers
Cultuurcoach/Meimakker KEK 1 - 3, Opsterland
Master of Education in Arts
06.14616474
th.schlepers@gmail.com